

รายงานสถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๙ จังหวัด ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ พื้นที่ปลูกมะพร้าว ๑,๒๒๔,๓๘๑ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมะพร้าว ๓ ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด พื้นที่ระบาดรวม ๒๒๑,๓๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๘ ของพื้นที่ปลูก

หนอนหัวดำ* พื้นที่ระบาด ๓๑ จังหวัด จำนวน ๑๒๕,๘๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๗ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๖๒,๑๑๐ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๓๖,๓๐๖ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๑๐๓,๒๒๘ ไร่) ชลบุรี (๗,๐๖๘ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๓,๗๑๒ ไร่) สมุทรสาคร (๑,๗๓๙ ไร่) และจังหวัดกรุงเทพมหานคร (๑,๖๕๐ ไร่)

แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด ๒๐ จังหวัด จำนวน ๘๒,๔๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๓ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๒,๕๑๙ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๑๑๘ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๖๕,๐๒๖ ไร่) นครศรีธรรมราช (๗,๓๘๒ ไร่) ชุมพร (๓,๖๘๙ ไร่) ชลบุรี (๒,๗๐๓ ไร่) และจังหวัดสุราษฎร์ธานี (๒,๐๙๓ ไร่)

ด้วงแรด*** พื้นที่ระบาด ๑๙ จังหวัด จำนวน ๑๓,๑๗๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓,๑๓๔ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๔ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๘,๖๖๐ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๑,๘๖๔ ไร่) ฉะเชิงเทรา (๗๒๖ ไร่) สมุทรสาคร (๔๓๒ ไร่) และจังหวัดนครศรีธรรมราช (๓๘๕ ไร่)

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ลงพื้นที่ตรวจสอบพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยการตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา ดำเนินการปล่อยแตนเบียนหนอนบรอกอน (*Bracon hebetor*) ในพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว และใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % อีซี ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร ต่อต้น ในต้นมะพร้าวที่ถูกทำลายระดับรุนแรง

การควบคุมแมลงดำหนาม

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้น และใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๓๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณใบมะพร้าวให้ทั่วในมะพร้าวต้นเดี่ยว เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าว

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร และสำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้นให้สะอาด และปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การควบคุมด้วงแรด

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อนำมาใช้ควบคุมด้วงแรดมะพร้าว และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลการติดตามสถานการณ์ศัตรูมะพร้าวในแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ยังคงพบการทำลายของหนอนหัวดำแมลงค้ำหนาม และด้วงแรด ซึ่งพื้นที่ปลูกมะพร้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๐ - ๙๕ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐ ของพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมามีฝนร้อยละ ๒๐ - ๖๐) ส่วนเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันตก) ที่มีพื้นที่การระบาดของศัตรูมะพร้าว มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๐ - ๙๕ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๗๐ ของพื้นที่ และมีฝนตกหนักบางแห่ง (สัปดาห์ที่ผ่านมามีฝนร้อยละ ๓๐ - ๖๐) ในช่วงนี้มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น คาดว่าการระบาดของศัตรูมะพร้าวทั้ง ๓ ชนิด อาจคงที่ หรือลดลงในสัปดาห์ต่อไป

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว

๑. ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน และระยะดักแด้ โดยเกษตรกรต้องหมั่นเข้าไปสำรวจทางใบมะพร้าว ถ้าพบมีการทำลายของหนอนหัวดำให้ตัดทางใบนั้นมาเผาทำลายทันที

๒. พ่นด้วยเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) พ่นหนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ จำนวน ๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน อัตรา ๘๐ - ๑๐๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ไม่ควรพ่นในขณะที่มีแสงแดดจัด เพราะจะทำให้เชื้อบีทีอ่อนแอ ควรพ่นช่วงเช้าก่อนเวลา ๑๐.๐๐ น. หรือช่วงเย็นหลังเวลา ๑๖.๐๐ น. และต้องใช้เชื้อบีทีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรแล้วเท่านั้น

๓. ปลอ่ยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๑๐ แผ่น แผ่นละ ๒,๐๐๐ ตัว โดยปลอ่ย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๔. ปลอ่ยแตนเบียนหนอนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอน ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๒๐๐ ตัว กระจายทั่วทั้งแปลง โดยปลอ่ย ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๕. ใช้สารเคมีอิมามะกิดิน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % อีซี ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร ต่อดัน โดยการเจาะลำต้นมะพร้าวสูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร จำนวน ๒ รู ทำมุม ๔๕ องศากับลำต้น ให้รูอยู่ตรงกันข้ามกัน ใช้ดอกสว่านขนาด ๔ - ๕ หุนเจาะลึก ๑๐ เซนติเมตร ฉีดสารเคมีใส่รูละ ๑๕ มิลลิลิตร แล้วใช้ดินน้ำมันอุดรูทันที

๖. กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาล ให้ใช้วิธีการพ่นสารเคมีทางใบ โดยเลือกใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

- ฟลูเบนไดเอไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี	อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- สปินโนแสด ๑๒% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ลูเฟนยูรอน ๕% อีซี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

การควบคุมแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๑. ในมะพร้าวต้นเตี้ย ตัดใบยอดที่ถูกแมลงกัดกิน เก็บไป หนอนและตัวเต็มวัยไปทำลาย

๒. ปลอ่ยแตนเบียนแมลงค้ำหนามมะพร้าวอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) อัตรา ๕ - ๑๐ มัมมี่ ต่อไร่ ปลอ่ย ๓ - ๕ ครั้ง แต่ละครั้ง ห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน

๓. ในมะพร้าวต้นเตี้ยใช้เชื้อราเมตาไธเลียซึม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (นำเชื้อราที่เจริญบนเมล็ดธัญพืชมาขยาย เพื่อแยกกากออกและเอาเฉพาะสปอร์ที่อยู่ในของเหลว) ผสมสารจับใบ ฉีดพ่นยอดมะพร้าว กำจัดหนอน ตักแด้ และตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๔. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ เพื่อกินไข่ และหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว

การควบคุมด้วงแรดมะพร้าว

๑. เผาหรือฝักงา ลำต้นหรือตอของมะพร้าว

๒. เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกโดยมีความสูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร

๓. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า ๒ - ๓ เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากถุงให้แน่นและนำไปเรียงซ้อนกันไว้

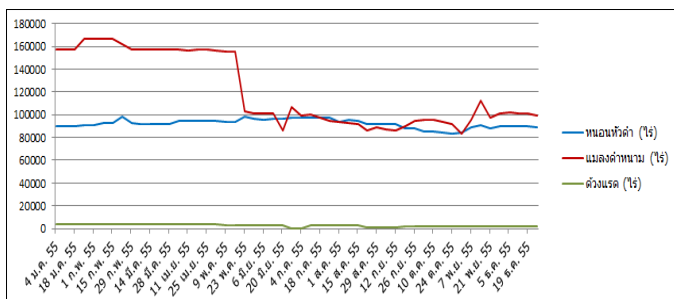
๔. หมั่นทำความสะอาดบริเวณค่อมะพร้าว ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผลเป็นรู ใช้เหล็กแหลมแทงหาด้วงแรดเพื่อกำจัด

๕. ใช้กับดักฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัยมาทำลาย

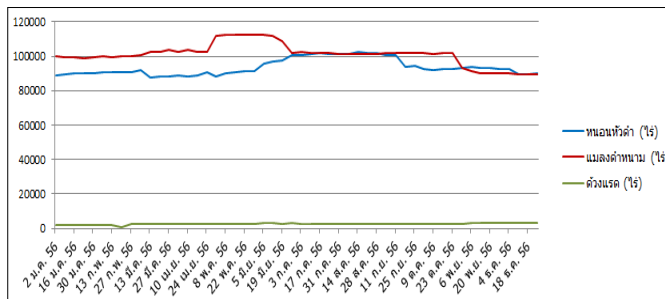
๖. ทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ โดยใช้เชื้อราเมตาไธเลียซึม (*Metarhizium anisopliae*) ในอัตรา ๔๐๐ กรัม ต่อกองล่อ คลุกผสมลงในกองล่อให้ทั่ว

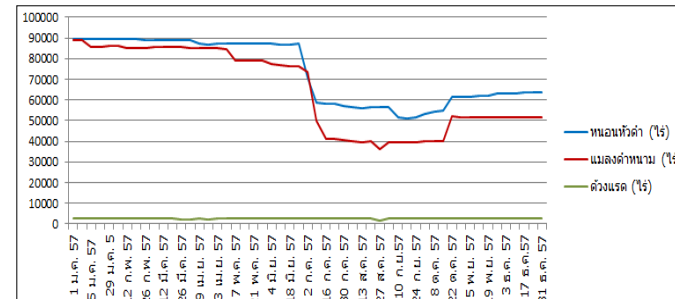
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดหนองหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรดมะพร้าว ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐
ภาพรวมทั้งประเทศ

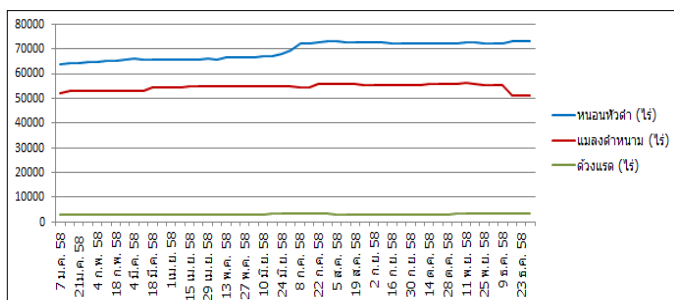
ปี ๒๕๕๕

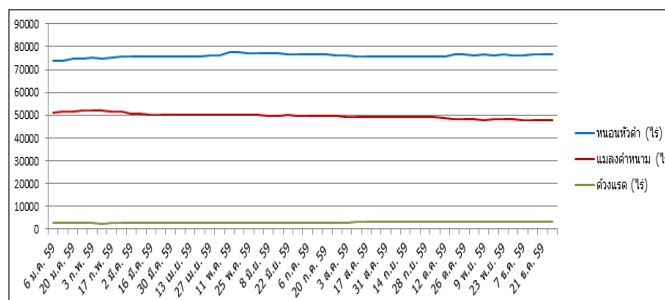
ปี ๒๕๕๖

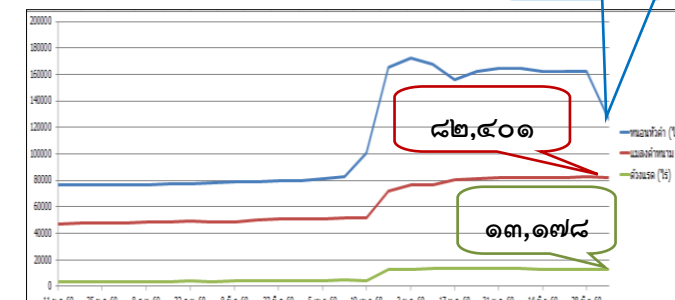
ปี ๒๕๕๗

ปี ๒๕๕๘

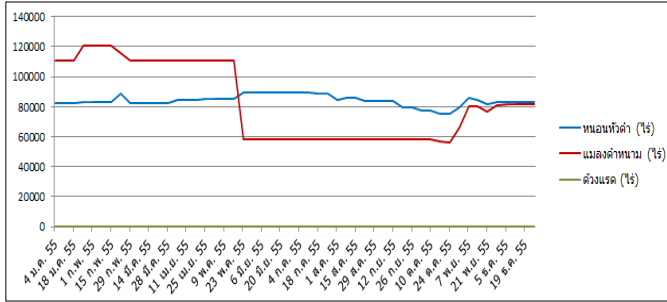

ปี ๒๕๕๙

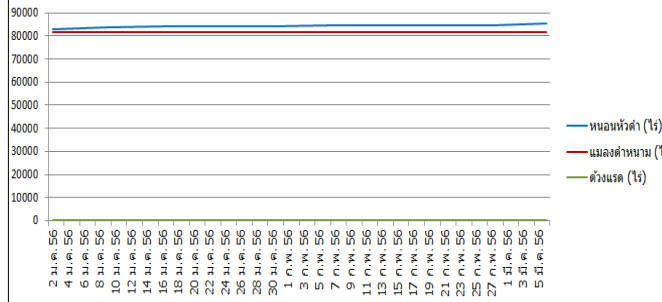

ปี ๒๕๖๐

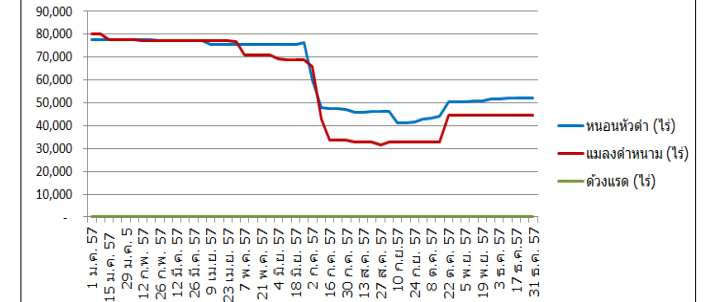
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของหนองหัวดำ แมลงตำหนาม และด้วงแรดมะพร้าว ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

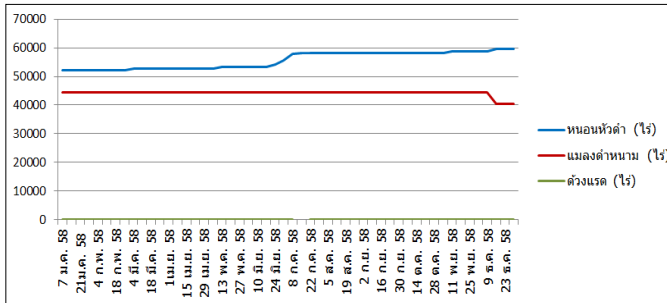
ปี ๒๕๕๕

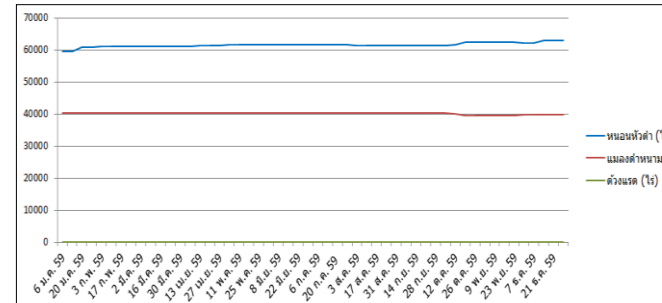
ปี ๒๕๕๖

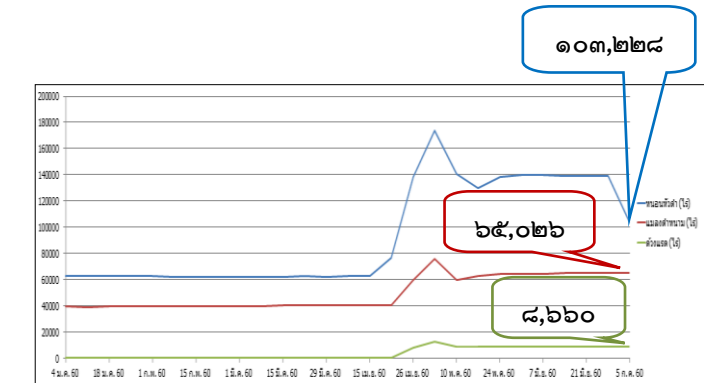
ปี ๒๕๕๗

ปี ๒๕๕๘

ปี ๒๕๕๙

ปี ๒๕๖๐

รายงานสถานการณ์ศัตรูปาล์มน้ำมัน
วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูปาล์มน้ำมัน

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๒๗ จังหวัด ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๓,๗๐๔,๓๑๒ ไร่ พบการระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน ๓ ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ ตัวแรด และด้วงกุหลาบ พื้นที่ระบาดรวม ๑,๒๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓๓ ของพื้นที่ปลูก

หนอนหัวดำ* พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๕๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๔ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๑๑ ไร่) พื้นที่ระบาดคงที่ พบพื้นที่ระบาด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๓๘๙ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๙๘ ไร่) กรุงเทพมหานคร (๑๕ ไร่) ปทุมธานี (๖ ไร่) และจังหวัดราชบุรี (๓ ไร่)

ตัวแรด** พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๖๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๖ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๙๐ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕ ไร่ พบพื้นที่ระบาด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๔๐๓ ไร่) ชุมพร (๑๓๓ ไร่) ปัตตานี (๓๐ ไร่) นครศรีธรรมราช (๓๐ ไร่) และจังหวัดระนอง (๙ ไร่)

ด้วงกุหลาบ*** พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๓ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๔๕ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๓๕ ไร่ พบพื้นที่ระบาด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๖๐ ไร่) และจังหวัดชุมพร (๕๐ ไร่)

หนอนหน้าแมว**** ไม่พบการระบาด

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดหนอนหัวดำปาล์มน้ำมันแก่เกษตรกร โดยการตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา และปล่อยแตนเบียนหอนบราคอน (*Bracon hebetor*) ในพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนหัวดำปาล์มน้ำมัน

การควบคุมตัวแรด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี และสำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นที่หลบภัยของตัวแรดแก่เกษตรกร ใช้ตาข่ายดักจับตัวแรดในระยะตัวเต็มวัย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตตาโรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตตาโรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การควบคุมด้วงกุหลาบ

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร และสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นที่หลบภัยของด้วงกุหลาบแก่เกษตรกร ใช้สารฆ่าแมลงประเภท carbaryl (Sevin ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร carbosulfan (Posse ๒๐% อีซี) อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฟันทุก ๗ - ๑๐ วัน ในตอนเย็นทั้งใบและบริเวณโคนต้น และใช้ตาข่ายดักตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลการติดตามสถานการณ์ศัตรูปาล์มน้ำมันในแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ยังคงพบการทำลายของหนอนหัวดำ ตัวแตรง ตัวงูทูลาบ และหนอนหน้าแมว ซึ่งพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๐ - ๙๕ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐ ของพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมามีฝนร้อยละ ๒๐ - ๖๐) ส่วนเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันตก) ที่มีพื้นที่การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๐ - ๙๕ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๗๐ ของพื้นที่ และมีฝนตกหนักบางแห่ง (สัปดาห์ที่ผ่านมามีฝนร้อยละ ๓๐ - ๖๐) ในช่วงนี้มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น คาดว่าการระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน อาจลดลงในสัปดาห์ต่อไป ส่วนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดอื่นๆ ไม่พบการทำลายของศัตรูปาล์มน้ำมัน

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำให้เกษตรกรป้องกันกำจัดศัตรูในปาล์มน้ำมัน โดยประยุกต์จากวิธีการป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว และตัวแตรงมะพร้าว เพื่อทำการควบคุมการระบาดเบื้องต้นจนกว่าจะได้ผลงานวิจัยอย่างเป็นทางการ ดังนี้

การควบคุมหนอนหัวดำปาล์มน้ำมัน

๑. ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที

๒. พ่นด้วยเชื้อ *Bacillus thuringiensis* (Bt) ที่ได้มาตรฐานและผ่านการขึ้นทะเบียนชีวภัณฑ์จากกรมวิชาการเกษตรแล้ว อัตรา ๑๐๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นช่วงเย็นหลีกเลี่ยงแสงแดดจัด

๓. ปล่อยแตนเบียนหนอนบราคอน (*Bracon hebetor*) ในอัตรา ๒๐๐ ตัว ต่อไร่ และปล่อยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา (*Trichogramma* sp.) อัตรา ๑๐ แผ่น ต่อไร่ หรือ ๒๐,๐๐๐ ตัว ต่อไร่

๔. ใช้สารเคมี emamectin benzoate ๑.๙๒ % อีซี ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร ต่อดัน และพ่นทางใบด้วยสารเคมี flubendiamide ๒๐% ดับบลิวจี อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

มาตรการในการดำเนินการควบคุมหนอนหัวดำ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ เฝ้าระวังสถานการณ์การระบาด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้งที่ปลูกเป็นแปลงเดี่ยวหรือปลูกร่วมกับมะพร้าว หรือมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวใกล้เคียง กำหนดเป็นพื้นที่เฝ้าระวัง ให้สำรวจติดตามสถานการณ์และรายงานกรมส่งเสริมการเกษตรทุกสัปดาห์ หากพบการเข้าทำลายต้องให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่เกษตรกรทันที และขอความร่วมมือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ทุกราย สำรวจติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ตนเอง หากพบการเข้าทำลายให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันเผาทำลายทันที ไม่ควรตัดแล้วทิ้งไว้ในพื้นแปลง เนื่องจากแมลงยังคงมีชีวิตและสามารถเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นได้ ในกรณีที่เกษตรกรต้องการป้องกันการเข้าทำลายไว้ก่อนสามารถใช้วิธีการอื่นร่วมด้วย เช่น การปล่อยแตนเบียนควบคุมปริมาณ หรือการใช้สารเคมีฉีดเข้าลำต้น หรือพ่นบริเวณทรงพุ่ม โดยขอคำแนะนำและการสนับสนุนแตนเบียนได้จากสำนักงานเกษตรจังหวัดที่ตั้งแปลง

มาตรการที่ ๒ จำกัดดวงพื้นที่ระบาดในพื้นที่วิกฤตและพื้นที่เสี่ยง โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจำกัดพื้นที่การระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เป็นพื้นที่วิกฤต (พบการระบาดรุนแรง) และพื้นที่เสี่ยง (พื้นที่บริเวณใกล้เคียง) ไม่ให้หนอนหัวดำระบาดขยายพื้นที่ออกไป ด้วยการตัดวงจรการเจริญเติบโตของแมลงทุกระยะ โดยจัดทำเป็นพื้นที่ต้นแบบการควบคุมหนอนหัวดำในปาล์มน้ำมัน เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันได้ศึกษาและนำไปดำเนินการในพื้นที่ของตน

การควบคุมตัวแตรงปาล์มน้ำมัน

๑. เฝ้าหรือฝังขากลำต้นหรือตอของมะพร้าว

๒. เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกโดยมีความสูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร

๓. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า ๒ - ๓ เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากให้แน่น และนำไปเรียงซ้อนกันไว้

๔. หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผลเป็นรู ใช้เหล็กแหลมแทงหาดวงแตรเพื่อกำจัด

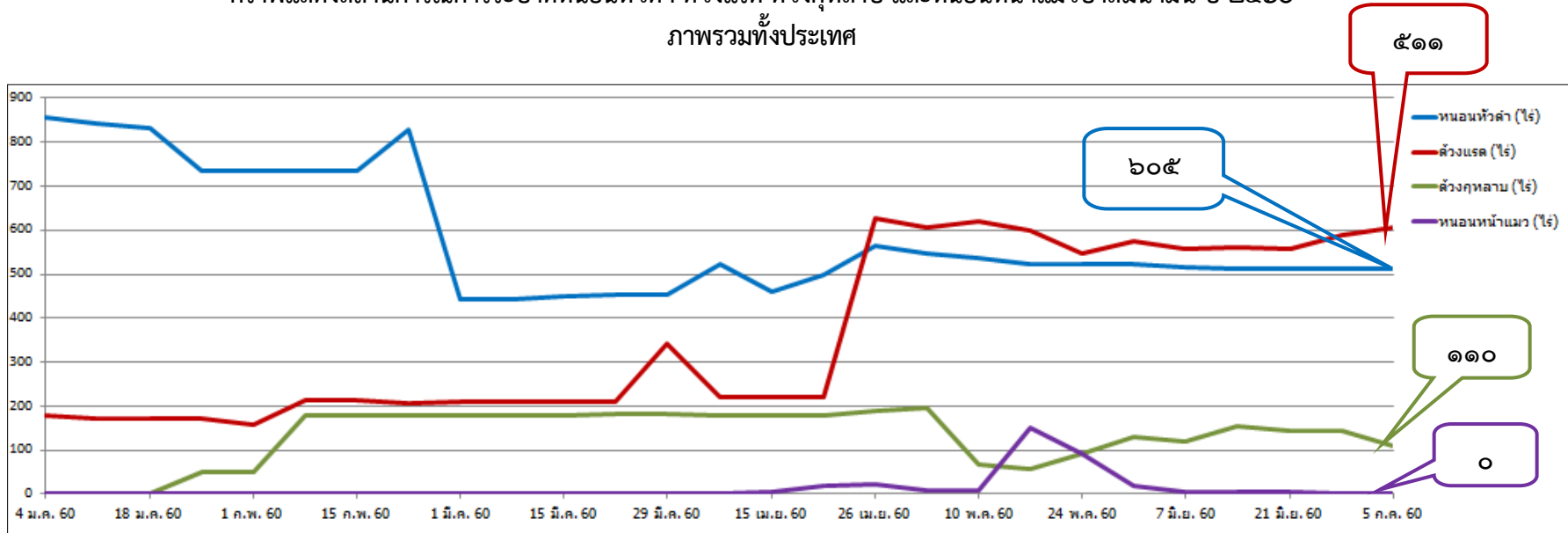
๕. การควบคุมโดยใช้กับดักฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัยมาทำลาย

๖. ทำกล่องให้ตัวเต็มวัยของด้วงแตรคอปาล์มน้ำมันมาวางไข่ ใช้เชื้อราเมตตาโรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ในอัตรา ๔๐๐ กรัม ต่อกองล่อ คลุกผสมลงในกล่องให้ทั่ว

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของหนองหัวดำ ตั๊กแรด ตั๊กกุหลาบ และหนองหน้าแมวป่าลุ่มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐
ภาพรวมทั้งประเทศ

รายงานสถานการณ์ศัตรูยางพารา

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูยางพารา

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๖๕ จังหวัด ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ พื้นที่ปลูกยางพารา ๑๙,๙๗๙,๗๒๘ ไร่ พบการระบาดของศัตรูยางพารา ๑ ชนิด ได้แก่ โรครากขาว พื้นที่ระบาดรวม ๕,๒๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่ปลูก

*โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๕,๒๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๔๗๕ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๑,๒๓๑ ไร่ พบพื้นที่ระบาด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๕,๐๘๓ ไร่) ปัตตานี (๗๒ ไร่) สงขลา (๓๘ ไร่) ชุมพร (๒๐ ไร่) นราธิวาส (๑๙ ไร่) ยะลา (๑๐ ไร่) และจังหวัดนครพนม (๒ ไร่)

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมโรครากขาว

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงพื้นที่ตรวจสอบพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดโรครากขาว ยางพาราแก่เกษตรกร โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค ขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้างเพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก และขุดลอกคูทุกปีในพื้นที่ที่มีการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา บริเวณโคนต้น และบริเวณที่มีเชื้อราสีขาวของโรครากขาวยางพาราปกคลุมอยู่ เพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา

สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา และสำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดโรครากขาวยางพารา โดยขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค ขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้างเพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่น โดยการสัมผัสกันของราก และขุดลอกคูทุกปีในพื้นที่ที่มีการระบาด ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาไปใช้ควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา และรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกพืชอื่นหมุนเวียนก่อนการปลูกต้นยางพาราใหม่ในพื้นที่เดิม เพื่อตัดวงจรของโรครากขาว

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลการติดตามสถานการณ์ศัตรูยางพาราในแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ยังคงพบการทำลายของโรครากขาว ซึ่งพื้นที่ปลูกยางพาราส่วนใหญ่ อยู่ในเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๐ - ๙๕ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐ ของพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมามีฝนร้อยละ ๒๐ - ๖๐) ส่วนเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันตก) ที่มีพื้นที่การระบาดของโรครากขาวยางพารา อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๖ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๙๐ - ๙๕ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๗๐ ของพื้นที่ และมีฝนตกหนักบางแห่ง (สัปดาห์ที่ผ่านมามีฝนร้อยละ ๓๐ - ๖๐) ในช่วงนี้ปริมาณฝนเพิ่มขึ้น คาดว่าการระบาดของโรครากขาวยางพารา อาจเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในสัปดาห์ต่อไป

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

การควบคุมโรครากของยางพารา ตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

การป้องกันกำจัดโรครากให้ประสบผลสำเร็จ ต้องเริ่มตั้งแต่การเตรียมปลูก ไปจนถึงหลังปลูก หรือระยะที่ต้นยางพาราให้ผลผลิตแล้ว ดังนี้

ก่อนปลูก

๑. การเตรียมพื้นที่ปลูกยางควรทำลายตอไม้ ท่อนไม้เก่าออกให้หมด ไถพลิกหน้าดินตากแดด เพื่อกำจัดเชื้อราที่เจริญอยู่ในดินและในเศษไม้เล็กๆ ที่หลงเหลืออยู่ในดิน

๒. ในแหล่งที่มีการระบาดของโรค หลังการเตรียมดินควรปล่อยพื้นที่ว่างไว้ประมาณ ๑ - ๒ ปี หรือปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่ว เพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช และจุลินทรีย์ในดินบางชนิดที่เป็นพืชต่อเชื้อราสาเหตุโรคราก

๓. แปลงยางที่มีประวัติการเป็นโรครากมาก่อน แนะนำให้ใช้กัมมะถันผสมดินในหลุมปลูก ๒๔๐ กรัม ต่อหลุม เพื่อปรับสภาพ pH ดินให้เป็นกรด เหมาะต่อการเจริญของเชื้อราบางชนิดที่เป็นปฏิปักษ์ต่อโรครากขาว และป้องกันการเจริญของเชื้อราสาเหตุโรครากเข้าทำลายรากยางพารา

หลังปลูก

๑. หลังจากปลูกยางไปแล้ว ๑ ปี ควรตรวจหาต้นที่เป็นโรครากอย่างสม่ำเสมอ ในพื้นที่ที่ไม่เคยปรากฏโรครากมาก่อน ควรตรวจปีละ ๑ - ๒ ครั้ง ในพื้นที่ที่เคยเป็นโรครากมาก่อน ควรตรวจซ้ำทุก ๓ เดือน ต้นที่เป็นโรคสังเกตได้จากพุ่มใบที่มีอาการใบเหลืองผิดปกติ ควรขุดดูที่โคนต้นและรากหากพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุของโรคควรกำจัดทิ้ง

๒. ต้นยางอายุน้อยกว่า ๓ ปี ขึ้นไป ที่เป็นโรครากควรขุดเผาทำลายให้หมดเพื่อยับยั้งการระบาดของโรค

๓. ต้นยางอายุมากกว่า ๓ ปี ขึ้นไป ควรขุดคู่อ้อมบริเวณต้นเป็นโรค (ขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร) ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้างเพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก และขุดลอกคูทุกปี

๔. ไม่ควรปลูกพืชร่วม หรือพืชแซมที่เป็นพืชอาศัยของโรครากในพื้นที่หรือหลุมปลูกที่เคยเป็นโรคราก

๕. ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรคเพียงเล็กน้อย และใช้กับต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันโรค ใช้วิธีการขุดร่องเล็กๆ รอบโคนต้น กว้าง ๑๕ - ๒๐ เซนติเมตร เทสารเคมีลงในร่องรอบโคนต้น ใช้สารเคมีทุก ๖ เดือน เป็นเวลา ๒ ปี โดยเลือกใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

- ไตรเดอร์มอร์ฟ ๗๕% อีซี	อัตรา ๑๐ - ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๑ - ๒ ลิตร ต่อต้น
- ไฮโปโรโคนาโซล ๑๐% เอสแอล	อัตรา ๑๐ - ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๑ - ๒ ลิตร ต่อต้น
- โพรพิโคนาโซล ๒๕% อีซี	อัตรา ๓๐ ซีซี ต่อน้ำ ๓ ลิตร ต่อต้น
- เฮกซะโคนาโซล ๕% อีซี	อัตรา อัตรา ๑๐ - ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒ ลิตร ต่อต้น
- เฟนิโคลนิล ๔๐% เอฟเอส	อัตรา ๔ - ๘ กรัม ต่อน้ำ ๓ ลิตร ต่อต้น
-

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของโรคหัดเยอรมัน ปี ๒๕๖๐

